

WMFKOEPEL

Driemaandelijks tijdschrift van de West-Vlaamse Milieufederatie vzw
Nummer 1 - januari-februari-maart 2011 - jaargang 6
Verantwoordelijke uitgever : Eric Vandorpe, Standaardmolen 20, Kuurne

VZW

WEST-VLAAMSE MILIEUFEDERATIE

WMFkoepel

WMFkoepel is het driemaandelijks tijdschrift van de West-Vlaamse Milieufederatie vzw (WMF).

Dit is de zesde jaargang- nummer 1- 1e trimester 2011

Verantwoordelijke uitgever

Eric Vandorpe, Standaardmolen 20, 8520 Kuurne

Werken mee aan dit nummer

Katty De Wilde, Frederik Lapeirre, Eric Vandorpe.

Eindredactie

Katty De Wilde

Foto's

Vermeld bij de foto's. Voorpagina : West-Vlaamse Natuur-studiedag 2011. Foto Dieter Ansseeuw.

Copyright

Overname van artikels wordt aanbevolen, mits bronvermelding.

Westvlaamse Milieufederatie vzw

De West-Vlaamse Milieufederatie (WMF) vzw is de koepelorganisatie van de West-Vlaamse natuur- en milieuverenigingen en beoogt de bescherming van de natuur en het leefmilieu van West-Vlaanderen. De WMF is in 1996 ontstaan uit het West-Vlaams Overleg en is een onafhankelijke en pluralistische vereniging en heeft geen enkele binding met politieke partijen. WMF is intermediaire partner van de Bond Beter Leefmilieu (BBL) vzw.

Lidmaatschap

Enkel natuur- en milieuverenigingen, werkzaam in West-Vlaanderen kunnen lid worden van de WMF vzw. Dit kan door zich schriftelijk kandidaat te stellen bij de voorzitter van de vzw : eric-vandorpe@scarlet.be.

Bestuursleden

Eric Vandorpe (voorzitter)

Kris Dekeyzer (ondervoorzitter) ;

Martine Langen (secretaris) ;

Marcel Heintjens (penningmeester) ;

Gabriël Vandemaele (bestuurslid).

Maarten Tavernier (bestuurslid).

Peter Hantson (bestuurslid).

Paul De Graeve (bestuurslid).

De West-Vlaamse Milieufederatie vzw is erkend door het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

De werking van de West-Vlaamse Milieufederatie vzw wordt gesteund door :

West-
vlaanderen
Door mensen gedreven

WMF-vertegenwoordigers :

Provinciale Mineraad West-Vlaanderen :

kris.dekeyzer@scarlet.be (voorzitter) ;

martine.langen@detorenvalk.be ;

gabriel.vandemaele@pandora.be ;

frederik.lapeirre@wmfkoepel.be ;

mheintjens@telenet.be

Plaatsvervangers : Peter Hantson, Kristina Naeyaert, Paul De Vlam, Rudy Devos & Katty De Wilde

Provinciale Commissie Ruimtelijke Ordening (PROCORO)

eric-vandorpe@scarlet.be

martine.langen@detorenvalk.be

Provinciaal Centrum voor Landbouw & Milieu

kris.dekeyzer@scarlet.be

frederik.lapeirre@wmfkoepel.be

NME-platform West-Vlaanderen

eric-vandorpe@scarlet.be

katty.de.wilde@wmfkoepel.be

Resoc Brugge

kris.dekeyzer@scarlet.be

plaatsvervanger : paul.degraeve@skynet.be

Adviescomité openlucht recreatie Westtoer

kris.dekeyzer@scarlet.be

Bekkenraden Bovenschelde, IJzer en Leie

eric-vandorpe@scarlet.be

SECRETARIAAT

Beenhouwersstraat 7

8000 Brugge

050/707.107

openingsuren

maandag van 9u tot 17u15

dinsdag van 9u tot 16u

woensdag van 9u15 tot 17u15

donderdag van 9u tot 16u

vrijdag van 9u tot 16u

secretariaat

secretariaat@wmfkoepel.be

coördinator

katty.de.wilde@wmfkoepel.be

beleidsmedewerker

frederik.lapeirre@wmfkoepel.be

www.wmfkoepel.be

Inhoudstafel

Colofon.....	2
Inhoudstafel en kalender.....	3
Redactioneel.....	4

Beleid

Klimaat zoekt part-time vegetariërs.....	5
--	---

Beweging

Fotoverslag West-Vlaamse Natuurstudiedag.....	9
Aankondiging infosessie Wilde Bijen.....	12
Dag van de Aarde 2011.....	13

Beleid

Mest.....	16
-----------	----

Te gast

Studierichting natuur- & groentechnische wetenschappen.....	20
---	----

Kalender

APRIL

- Paasweekend 23, 24 & 25 april

Dag van de Aarde 2011

Meer info : verder in dit tijdschrift blz. 13

www.dagvandeearde.be

MEI

- Maandag 16 mei 2011

WMF-overleg &

met INFOSESSIE over WILDE BIJEN

PNZC, Roeselare om 19u30

Meer info : zie blz. 12 van dit tijdschrift

JUNI

- Zaterdag en zondag 4 & 5 juni

Velt Ecotuindagen

Met meer dan 15 open ecotuinen in West-Vlaanderen.

meer info : www.durftuinierenzonder.be

- Maandag 20 juni 2011

WMF-overleg

met inhoudelijke vorming (nog te bepalen)

Meer info : katty.de.wilde@wmfkoepel.be

Beste lezer,

Nu de lente overal aanwezig is, zijn ook de algemene vergaderingen van meeste verenigingen achter de rug, ook die van de WMF. Op 22 maart 2011 hadden we onze Algemene Vergadering, waarbij de jaarrekening en balans 2010 en het jaarverslag 2010 werden toegelicht, besproken en goedgekeurd. Hierbij wil ik toch Katty en Frederik extra bedanken voor het vele werk dat ze gedaan hebben in het voorbije werkjaar. WMF wil het netwerk van de West-Vlaamse milieu- en natuurverenigingen versterken. Dit doen we door te zorgen voor regelmatig overleg, vorming, belangenbehartiging.... Het netwerk bestaat nu al uit 85 verenigingen, waarvan 63 werkende leden zijn en dus ook stemrecht hebben in onze Algemene Vergadering. Bij deze wil ik een oproep doen om met zijn allen het lidgeld 2011 te betalen.

Op vlak van ruimtelijke ordening is men in onze provincie al geruime tijd bezig met het voorbereiden van de herziening van het Provinciaal Structuurplan. Verleden jaar rond deze tijd vroeg ik naar inspraak bij de opmaak van de herziening. Nu staan we zover dat het middenveld in het voorbije jaar ruim de kans gekregen heeft om zijn zeg te doen bij de verschillende onderwerpen, die aan herziening toe zijn. Met de ProCoRo (Provinciale Commissie voor Ruimtelijke ordening) zijn we nu bezig met het verwerken van de discussieteksten, die uit de consultatieronde met de gemeenten en het middenveld gekomen zijn. Verder in het jaar zal er dan het openbaar onderzoek georganiseerd worden, waarvan we u zeker op de hoogte houden.

Nu de lente er toch is, wil ik ook nog een oproep doen voor eco-vriendelijke tuinen. Wat is het leuk om in je eigen tuin te kunnen zaaien en planten en dan de opbrengst te kunnen gebruiken in de keuken. Enkele dagen geleden was ik in mijn tuin bezig met het planten van aardappelen en kon ik volop genieten van een pimpelmees, die haar nest aan het klaar maken was, echt leuk. Hierbij doe ik een voorstel aan deze onder u die een tuin bezitten, verander een deel van het gazon in moestuin en je zult er zeker van genieten. Problemen? Velt organiseert op 4 en 5 juni 2011 Ecotuindagen op meer dan honderd locaties in Vlaanderen. Laat je daar inspireren en informeer over een gezonde manier van tuinieren.

In dit nummer van ons tijdschrift vind u nog artikels betreffende: Het nut van minder vlees eten voor het milieu, Het Mestactieplan IV en de schaalvergroting in de veeteelt en een fotooverslag van de laatste West Vlaamse Natuurstudiedag in Kortrijk. Veel leesplezier.

Laten we samen positief vooruit denken en handelen, waarvoor dank.

Eric Vandorpe,
Voorzitter WMF

GEZOCHT VOOR SECRETARIAAT WMF vzw

VRIJWILIGGER VOOR LICHT ADMINISTRATIEF SECRETARIAATSWERK (2 à 3u p/w) :

Dit werk houdt o.m. in verzendingen klaarmaken, boodschappen doen, invoeren van data e.d.

Wij zoeken bij voorkeur iemand uit de regio Brugge

Wij bieden :

- ☐ opdoen van werkervaring
- ☐ een nuttige tijdsbesteding : onze organisatie zet zich in voor meer natuur en een aangename, groene en gezonde leefomgeving voor West-Vlaanderen.
- ☐ een leuke werkomgeving in het hartje van Brugge
- ☐ terugbetaling van vervoersonkosten.

Bent u geïnteresseerd? Neem dan contact op via :

Katty De Wilde, Coördinator WMF vzw. 050/707.107. Katty.de.wilde@wmfkoepel.be

KLIMAAT ZOEKT PARTTIME-VEGETARIËR

Einstein was een slimme mens. 50 jaar geleden zei hij al : “niets kan onze gezondheid en het leven op aarde zo vooruit helpen als de evolutie naar een vegetarische levenswijze”. Hijzelf was een overtuigd vegetariër, net als Charles Darwin, Leonardo Da Vinci, Abraham Lincoln, Leo Tolstoy, Richard Wagner en verassend veel andere briljante geesten.

Meer en meer mensen beslissen om voltijds of deeltijds vegetariër te worden. Dierenwelzijn is een veelgenoemde reden. Soms is het ook gezondheid. Maar de voordelen van vleesmatiging voor het milieu zijn minder bekend en vaak ook onderschat. Al Gore vergat veeteelt zelfs te noemen in zijn film “Unconvenient truth”, maar het onderzoek “lifestocks long shadow”, dat in 2006 uitkwam, legde de vinger des te pijnlijk op de wonde.

Veeteelt in top 3

Op dit moment staat veeteelt op de 2de plaats in de top 3 van de grootste oorzaken van klimaatopwarming en het is de grootste bedreiging voor de biodiversiteit. Op wereldschaal is veeteelt verantwoordelijk voor 9% van de CO²-uitstoot, voor 35 tot 40% van de methaanuitstoot en 65% van de lachgasuitstoot. Daarmee heeft veeteelt wereldwijd een even grote klimaatimpact als de hele auto & vliegtuigtransportsector.

3,9 miljard ha van het aardoppervlak wordt in beslag genomen voor vleesproductie, d.i. maar liefst 30% van het totale aardoppervlak. Daarnaast wordt ook nog 33% gebruikt voor productie voor veevoeder. Deze oppervlakte is 3,3 keer groter geworden tussen 1961 en 2001.

Per jaar wordt er ook nog eens 3 miljoen ha bos opgeofferd aan de wereldwijde vleesconsumptie. Dit is de oppervlakte van België en zijn zo'n 1,5 miljard bomen. 70% van het Zuid-Amerikaanse regenwoud is nu al omgezet in weiland. 20% van deze weilanden zijn al aangetast door verdroging en erosie en zullen op termijn verwoestijnen. Maar ook bij ons in Vlaanderen heeft de grootschalige teelt van varkens, runderen en kippen heel wat nadelige effecten op bodem-, water- en luchtkwaliteit (lees ook het artikel over mest en waterkwaliteit verderop in dit tijdschrift).

stijgende wereldpopulatie voeden

Daar komt nog bij dat de officiële verwachting is dat de wereldbevolking tegen 2050 tot 9 miljard zal aangroeien. De VN-voedselorganisatie FAO heeft uitgerekend dat daarvoor ook de voedselproductie met 50 tot 70% zal moeten toenemen. Een verdubbeling van de vleesproductie tegen 2050 is ook één van de verwachtingen. Men begint zich dan ook af te vragen hoe dit kan gerealiseerd worden. Meer ruimte voor voedselproductie creëren, genetische manipulatie, productierendement verhogen, efficiëntere technieken (zoals bv. algen), de bevolkingsaan groei remmen, enz...worden als mogelijkheden genoemd. Schaarser wordende, maar onontbeerlijke grondstoffen voor landbouw als water en fosfaten bemoeilijken echter de opdracht. Om dan nog te zwijgen over de toenemende onvoorspelbaarheid van opbrengsten door de gevolgen van klimaatopwarming. De druk op ecosystemen blijft toenemen en overschrijdt nu al op veel plaatsen de draagkracht. Onze planeet kan een verdubbeling van de vleesconsumptie dan ook hoogstwaarschijnlijk gewoon niet aan.

Meer plantaardig eetpatroon onoverkomelijk

De consumptie van plantaardig voedsel zal dus voor de hand liggend moet stijgen en het aandeel van dierlijke eiwitten in ons voedingspatroon onvermijdelijk moeten dalen. Op 1ha land kan immers veel meer plantaardig voedsel geproduceerd worden. Daarnaast is ook de ene vleessoort de andere niet. In onderstaande tabel is duidelijk te zien dat per kg van een bepaalde vleessoort het CO²-equivalent per kg verschilt.

Rundsvlees Brazilië	59 CO ² -equival./ kg.
Rundsvlees Ierland	38,3 CO ² -equival./ kg.
Lamsvlees	16,3 CO ² -equival./ kg.
Rundsvlees Inheems	15,9 CO ² -equival./kg.
Kaas	8,9 CO ² -equival./ kg.
Kalfsvlees	6,3 CO ² -equival./ kg.
Varkensvlees	4,5 CO ² -equival./ kg.
Kip Inheems	2,6 CO ² -equival. / kg.
Ei	2 CO ² -equival./ kg.
Soja	2 CO ² -equival. / kg.
Veggieburger (gem.)	1,6 CO ² -equival./kg.
Melk	1,2 CO ² -equival./ kg.
Tempé	1,1 CO ² -equival. /kg.
Sojamelk	0,6 CO ² -equival. /kg.
Meatless (tarwe)	0,5 CO ² -equival. / kg.
Seizoensgroenten inh.	0,5 CO ² -equival./kg.

Voorals runds- en lamsvlees zijn zwaar belastend. Kip is de minst belastende vleessoort en daarbij is ook onderscheid te maken tussen waar en hoe de kip gekweekt werd. Vlees vervangen door zuivel zal echter niet het gewenste CO²-reductie geven, want ook zuivel heeft een redelijk grote milieu-impact. Kaas heeft zelfs een hoger CO²-equivalent heeft dan kalfs-, varkens- en inheems kippenvlees. Dit komt o.m. omdat kaas meestal gemaakt is met dierlijk stremsel. Dit is een lebferment uit de maag van een kalfje. Het dier moet daarvoor geslacht worden. Ondertussen zijn er gelukkig ook vegetarische kazen met plantaardig stremsel op de

Kaas, gemaakt met dierlijk stremsel, is een pak minder klimaatvriendelijk dan bv. de gemiddelde veggieburger foto : www.hln.be

De watervoetafdruk van dit kledingstuk van lady gaga is niet te min.

W a t e r s l o k k o p

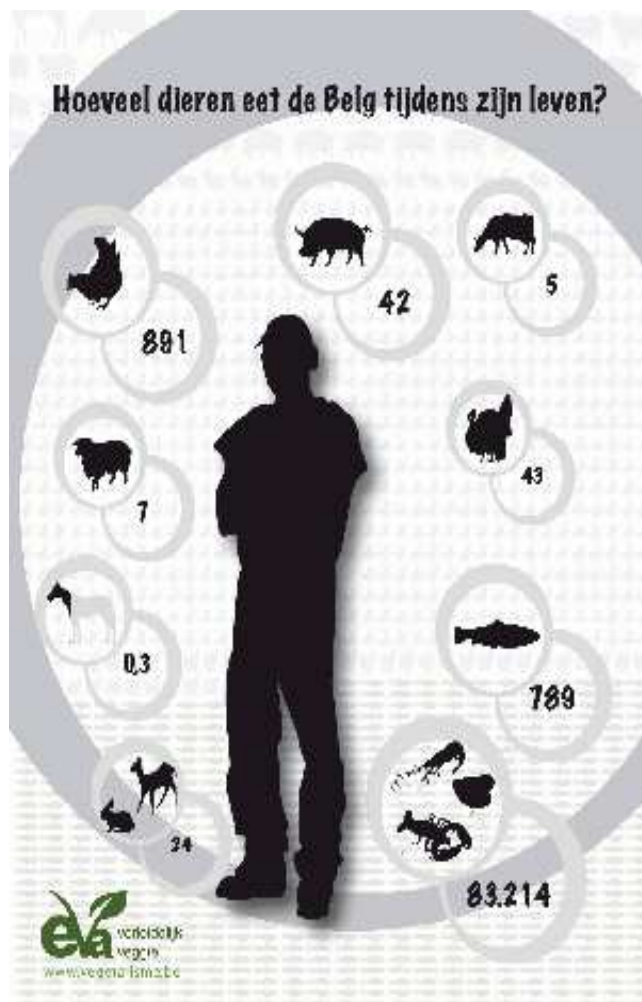
Productie van dierlijke eiwitten is ook een grote waterslokkop. Gemiddeld is er 100 keer meer water nodig voor 1 kg vlees dan voor groenten of graan. Zo vraagt 1 kg biefstuk 15.000 liter water. Dat is het equivalent van 1 jaar douchen. Onderstaande tabel geeft de watervoetafdruk van diverse soorten vlees, graan en groenten.

1kg rundsvlees	15.000 liter
1kg schaap	6100 liter
1kg kaas	5000 liter
1 kg varken	4800 liter
1kg kip	3900 liter
1kg rijst	3400 liter
1kg sojabonen	1800 liter
1 kg graan	1300 liter
1kg appels	700 liter
1kg aardappelen	500 liter

1kg varkensvlees staat ook voor de productie van 16 kg mest. Mestproductie gekoppeld aan grootschalige veeteelt brengt ook de nodige milieuproblemen met zich mee. Niet in het minst in West-Vlaanderen (zie artikel verder in dit tijdschrift)

55 miljard landbouwdieren worden er per jaar gedood voor voeding. Dagelijks sterven ook 25.000 mensen van de honger en ongeveer 1 miljard mensen van de bijna 7 miljard aardbewoners zijn ondervoed. 60% van de totale productie tarwe, gerst en mais wordt gebruikt als veevoer. Voor 1 kg rundsvlees is 8 kg veevoer nodig (meest soja), voor 1kg varken : 5,1 kg voer en voor 1kg kip : 3kg voer.

De doorsnee Belg eet in zijn leven nu nog 1800 dieren. De evolutie van de vleesconsumptie per gemiddelde Belg wordt uitgerekend in karkas gewicht. Dit is het gewicht van een geslacht dier, na verwijdering van hoofd, huid en meeste interne organen. Het karkasgewicht komt overeen met gemiddeld 60% van het oorspronkelijke gewicht.

In het midden van de 19^e eeuw at men hier gemiddeld 19 kg vlees per jaar. Dit steeg naar 30 kg per jaar in 1919, 59 kg per jaar in 1959 ; 100 kg in 2004. Daarna begon de vleesconsumptie in ons land te dalen naar nog 90 kg in 2009. De trend is dus dalend, maar men eet nog steeds te veel vlees en te weinig groenten en fruit.

Vlees eten een privézaak

Consumptie van vlees wordt nog altijd als een privézaak van de consument beschouwd, wat een transitie bemoeilijkt. Ook de economische belangen van de veeteelt- en veevoedersector spelen uiteraard mee.

De laatste jaren geraken desalniettemin steeds meer mensen overtuigd dat we best zonder vlees of vis kunnen. Organisaties als EVA vzw proberen dat met veel gedrevenheid te stimuleren. EVA vzw was ook de uitvinder van donderdag veggiedag : een concept dat meer mensen er wil toe aanzetten om op zijn minst 1 dag per week geen vlees te eten.

Een kleine inspanning lijkt het, maar 1 dagje zonder vlees of vis per week kan wel degelijk een grote impact hebben :

Bron : www.vegetarisme.be - donderdag veggiedag EVA vzw

Als alle Amerikanen 1 dag per week geen vlees zouden eten, sparen ze ieder jaar 90 miljoen vliegtuigtickets tussen New York en Los Angeles. Als alle Belgen 1 dag per week geen vlees of vis zouden eten, besparen ze 170 kg CO² per persoon. Dat is evenveel dan dat je 1100 km per fiets zou rijden i.p.v. met de auto. Dit meer dan een hele winter de verwarming 1 °C minder en in de zomer de airco uit. Dat is ook evenveel als een heel jaar lang geen gebruik van elektrische toestellen in huis. 1 dag zonder vlees of vis verkleint je voetafdruk met 11m² (= 1/3 van de gemiddelde ecologische voetafdruk in ons land).

3 dagen per week geen vlees zou evenveel zijn dan dat alle Belgen te voet naar Barcelona zouden gaan in plaats van met het vliegtuig. Als alle Belgen 7 dagen per week geen vlees zou dat een besparing zijn van meer dan 1 ton CO² per persoon per jaar of 18 miljoen ton CO²-besparing voor België. Evenveel dan dat iedereen in een passiefhuis zou wonen of bijna de volledige uitstoot van het verkeer in Vlaanderen. Eenvoudig één of meer dagen geen of minder vlees of vis kan je bijdrage voor een beter leefmilieu en klimaat aanzienlijk doen toenemen.

Bronnen en links :

- EVA vzw. www.vegetarisme.be
- www.dagenzondervlees.be. Een initiatief, waarbij meer dan 10.000 mensen zich geëngageerd hebben om tijdens de vastenperiode zo weinig mogelijk vlees te eten.
- Jonathan Safran Foer “Dieren eten” Originele titel “Eating animals” over eetgedrag en waarom mensen dieren eten.
- “Lifestocks long shadow”, FAO-rapport dat volledige impact van de veeteeltsector op milieu-problemen resumeert.
- “Stijgende vleesconsumptie. Het milieu betaalt de prijs”. Een onderzoek van OIVO, downloadbaar, o.a. via www.oivo-crioc.org
- “Meat the truth” documentaire over impact van vleesconsumptie op het klimaat. Te bekijken op www.youtube.com
- www.foodlog.nl : blogazine over eten en wat je erover wilt weten.

WEST-VLAAMSE NATUURSTUDIEDAG OVER WILD LEVEN IN STAD & PARK

Op 26 februari ging in Kortrijk voor de 9de keer de West-Vlaamse Natuurstudiedag door. Meer dan 200 deelnemers luisterden een hele dag naar diverse sprekers over het thema : "Wild leven in tuin en park". Voor de eerste keer was de studiedag ook een grensoverschrijdend project. Naast organisatoren KULAK, Provincie West-Vlaanderen, Natuurpunt, ANB, Natuur.koepel Zuid-West-Vlaanderen & West-Vlaamse Milieufederatie deed dit jaar ook Espace Naturel de Lille Métropole uit Frankrijk mee. Op volgende bladzijden geven we aan de hand van de mooie foto's van Dieter Anseeuw (Katho Kortrijk) een impressie van de dag.

Martin Hermy van de KU Leuven beet de spits af met een toelichting over biodiversiteit in de stad. Hij hield een pleidooi om in de toekomst het openbaar groen, maar ook het privégroen in te schakelen in het blauw-groene netwerk. Aan de hand van gegevens uit binnen- en buitenland illustreerde hij dat gelet op de hoge druk op natuur in de buitengebieden, onze steden meer en meer functioneren als een Ark van Noah. De wetenschappelijke interesse in onderzoek naar stedelijke biodiversiteit is iets, behalve in Duitsland, van de laatste jaren. Recent onderzoek in Groot-Brittannië gaf als verassend resultaat dat stadsranden een hoge biodiversiteit hebben t.o.v. het landelijk gebied en de kern van de steden.

Niké Verfaillie van Velt wees het publiek er op dat alle Vlaamse tuinen samen een groter oppervlakte hebben dan alle Vlaamse natuurreservaten samen. Bijgevolg is het een meerwaarde voor de biodiversiteit als deze tuinen zo ecologisch mogelijk beheerd worden. Als je in je tuin rekening houdt met spontane natuurlijke processen is het beheer bovendien gemakkelijker en minder arbeidsintensief. Eva Troch lichtte de ANB-visie Harmonisch Park- en Groenbeheer voor parken en openbaar groen in de stedelijke omgeving toe. Een park moet dan wel een park blijven, maar daarbij is er best toch veel aandacht voor de mogelijkheden op vlak van biodiversiteit. De visie werd geïllustreerd a.d.h.v. "De Groene Long" van Kuurne.

Romain Morvan van Espace Naturel Lille Métropole bracht inspiratie uit de ervaring met hun Plan Vert. In de jaren '90 was Rijsel één van de minst groene steden van Frankrijk. Nu is men bezig om in het arrondissement Lille een groots groen plan te verwezenlijken. Men doet dit door grote groene gebieden te ontwikkelen, die onderling verbonden zijn door verbindings- en verplaatsingsassen. Dit moet er toe bijdragen dat de natuur terugkeert in de stad. Met behulp van oude spoorwegen en plattelandsweggetjes wordt een groen netwerk geschapen tussen de stedelijke parken en natuurgebieden, die ook de verbinding vormen tussen stad en platteland. Espace Naturel Lille Métropole werkt met een hondertal agenten, die verdeeld zijn in 5 teams. Het is een bedrijf dat als doel heeft : 10000 ha beschermd natuurgebied met ecologische, pedagogische en speelse roeping verwezenlijken tegen 2015.

Jenny De Laet lichtte de resultaten van het lange-termijnonderzoek naar de evolutie van de huismus toe. Dit onderzoek van Universiteit Gent loopt i.s.m. Vogelbescherming Vlaanderen en ABLLO vzw. Aan het onderzoek is ook een jaarlijks mus-sentelweekend gekoppeld. In 2010 werd dit laatste naar een hoger niveau getild door de oprichting van een mussen werkgroep. Wie geïnteresseerd is : www.mussenwerkgroep.be

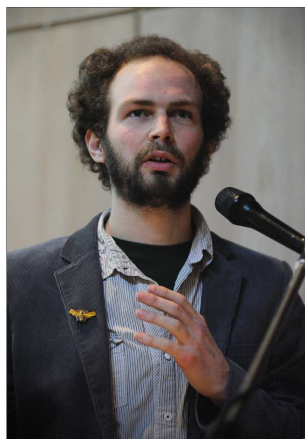

Na de middagpauze werd de 1000-soortendag in de kijker gezet. Dit initiatief kadert in de werking van BIPS, dit is een grensoverschrijdend platform voor biodiversiteit in de stadsrand. Vorig jaar ging de insectenwerkgroep, Natuur.koepel Zuid-West-Vlaanderen & De Bron met dit concept aan de slag. Gedurende 2 dagen wou men zoveel mogelijk soorten inventariseren en archiveren in De Gavers (Harelbeke), De Groene Krans (Ieper), Les Prés du Hem à Armentières en Les Argilières de Ploegsteert et les Bois du Ghéer. Het werd een succes 1556 soorten werden gevonden. Onder de leukste vondsten waren o.a. kamsalamder en meer dan 80 soorten micro-organismes in De Gavers. De 1000-soortendag bleek een nieuw en motiverend evenement dat het potentieel van soortenrijkdom in de stadsrand in de verf zette.

Dries Laget van het Labo voor Zoöfysiologie van de Universiteit Gent maakte het publiek bekender met diverse soorten solitaire bijen en hun nut. Spijtig genoeg staan ook deze bijensoorten onder grote druk. Hun aantal gaat achteruit als gevolg van verminderde diversiteit aan bloeiende planten en gebrek aan nestgelegenheid. In landbouwgebieden vinden bijen maar weinig voedsel meer. In parken en particuliere tuinen is het daarentegen eerder gemakkelijk om nestgelegenheden voor deze zachtaardige diertjes te voorzien. dit kan door simpel wat houten blokken met geboorde gaatjes neer te leggen. In parken kan men zelfs volledige bijenhôtels voorzien.

Dieter Anseeuw

Dieter Anseeuw

Claude Willaert van NME-dienst Provincie West-Vlaanderen, steunpunt Kust had het op onderhoudende toon over ecotuinteams en de waarde voor de specifieke fauna en flora van de kustgebieden van ecologisch beheerde tuinen in de duinen.

Lode Bourez en Geert Schoutteten van respectievelijk Velt Beernem en Natuurpunt Mandelstreke zorgden voor het jaloeziemoment van de dag door het publiek een kijkje te gunnen in hun eigen ecologische tuin. Werkelijk prachtige tuinen met een verzameling aan mini-biotooptjes, zoals een natuurlijke vijver, bloemengrasland, een moerasje, wat bos, een boomgaard...De sprekers overtuigden het publiek ervan dat het echt niet zo moeilijk is om zo'n paradijsje te bekomen : goed gebruik maken van wat voorhanden is aan bodem, vochtigheid, zon- en schaduwplekjes, enz en consequent beheren is voldoende.

Tot slot kwam Wim Vandenbossche van Natuurpunt nog de resultaten toelichten van hun succesvolle campagnes Vogels voeren en beloeren en Vlinder mee. Brenda Bussche van ANB vatte de hele dag nog eens samen en trekker Jan Lievens van de KULAK werd in de bloemetjes gezet voor zijn jarenlange inzet voor de West-Vlaamse Natuurstudiedag : hij gaat binnenkort op pensioen. Er kon nog wat nagekaart worden op de receptie en dan kon iedereen vol inspiratie naar huis.

Tekst : Katty De Wilde ; Foto's : Dieter Anseeuw

WILDE BIJEN HEBBEN HULP NODIG

INFOSESSIE WMF-OVERLEG OP 16 MEI TE ROESELARE

In tegenstelling tot de meer ‘populaire’ insectengroepen, is de kennis over onze wilde bijen nog heel beperkt. Er leven in ons land bijna 380 soorten, die niet allemaal even gemakkelijk op naam te brengen zijn. Zowel honingbijen als wilde bijen gaan de laatste jaren echter sterk achteruit. Op het WMF-overleg van 16 mei komt Jens D’Haeseleer van Natuurpunt een toelichting geven over wilde bijen en hoe we ze kunnen helpen.

Een veelgestelde vraag over insecten is ‘wat is hun nut?’. Van bijen trekt niemand dat in twijfel. Naar schatting 84% van de 264 landbouwgewassen in Europa en een veelvoud aan wilde planten zijn afhankelijk van insecten voor hun bestuiving.

De groep van de bijen (Apidea) neemt hiervan het grootste gedeelte voor haar rekening. Dat gebeurt niet alleen door de honingbij. In Vlaanderen komen ook nog bijna 350 soorten wilde bijen voor.

Wilde bijen, ook solitaire bijen genaamd, vormen een diverse groep die bestaat uit verschillende geslachten zoals zandbijen, behangersbijen, zijdebijen, bloedbijen, wespbijen ... Allemaal hebben ze een andere levenswijze en zijn ze gespecialiseerd in de bestuiving van een of meerdere plantengroepen. Wist je dat ook de hommels tot de familie van de bijen behoren?

Zowel honingbijen als wilde bijen gaan de laatste jaren sterk achteruit. Imkers merken een verhoogde sterfte van het bijenvolkje. In sommige gebieden zijn er nauwelijks nog wilde bijen te vinden.

Wat zijn de belangrijkste oorzaken? Wat kan ik doen als burger en wat kunnen de verenigingen doen in hun gemeente? Een antwoord op deze en andere vragen kom je te weten op het overleg tussen de West-Vlaamse natuur- en milieuverenigingen op 16 mei 2011.

WMF-overleg met inhoudelijke vorming over wilde bijen

met toelichting doot Jens D’Haeseleer, Natuurpunt
16 mei om 19u30
Provinciaal Noord-Zuid Centrum
Hugo Verrieststraat 22
8800 Roeselare

meer info : Katty De Wilde
050/707.107. katty.de.wilde@wmfkoepel.be

Geef ons de ruimte ... Kinderen hebben ruimte nodig, om buiten te spelen, veilig te fietsen, te wandelen in de natuur, in bomen te klimmen... Kortom, ademruimte om goed te leven. Maar die ruimte wordt steeds schaarser. Daarom slaan in 2011 de milieubeweging en de Gezinsbond de handen in elkaar op [Dag van de Aarde](#) want een kindvriendelijke ruimtelijke ordening, is een duurzame ruimtelijke ordening.

In 2011 bundelt de milieubeweging de krachten met de gezinsbeweging voor een gezins- en kindvriendelijke ruimtelijke ordening. Nu wordt in ruimtelijke plannen nog te weinig rekening gehouden met de noden en behoeften van kinderen en jongeren. Daarom ijveren we voor een kindnorm, een set van na te sterven doelstellingen die vertrekken vanuit de behoeften van kinderen. Het gaat dan bijvoorbeeld om ruimte voor kinderen, voldoende ruimte in de woonomgeving om buiten te kunnen spelen, maar ook voor voldoende ruimte op de stoep en in de straat om veilig en onbevengd naar een speelplek te kunnen wandelen of fietsen.

We stellen daarom vier bouwstenen voor een gezins- en kindvriendelijke ruimtelijke ordening voor.

Gezinsvriendelijke steden en dorpskernen

Elk jaar wordt in Vlaanderen meer dan 5.000 ha open ruimte ingenomen door nieuwe bebouwing. Een belangrijke reden daarvoor is uiteraard de stadsvlucht: stadsverlaters willen graag "groen" wonen en verkavelen daarvoor het platteland.

Die nieuwe verkavelingen sluiten vaak niet aan bij bestaande dorpskernen, maar liggen als confetti verspreid in de omgevende landbouwgebieden. De gevolgen van die jarenlange uitspreiding van wonen en werken over het platteland zijn nefast: grote open gebieden worden zeldzaam, heel wat waardevolle groenzones of bossen zijn definitief verloren. In zowat alle onderzoeken naar stadsvlucht wordt de top drie van oorzaken voor gezinsvlucht aangevoerd door een gebrek aan groen, de verkeersdruk en het tekort aan betaalbare gezinswoningen, met een tuin. Om jonge gezinnen in de stad te houden is dus een specifiek stedelijk beleid nodig gericht op grotere gezinnen met kinderen, dat onder meer voorziet in betaalbare woningen, meer openbaar groen, meer verkeersveiligheid...

Er moet gezocht worden naar een beter evenwicht tussen bewoning en groen. Een doordachte ruimtelijke ordening zoekt naar slimme combinaties tussen bijkomende bebouwing en vergroening. Door de beschikbare ruimte zuinig en intensief te gebruiken, blijft er meer ruimte over voor publiek groen.

Sommige steden werken met groennormen, een minimale oppervlakte aan publiek toegankelijk groen, afhankelijk van de bevolkingsdichtheid of de afstand tot het groen. Een kindnorm voor groen kan op die manier bijdragen aan een gelijke toegang voor alle kinderen tot groene publieke ruimte, of deze kinderen nu in een landelijke gemeente, een groene verkaveling, een achtergestelde stadsbuurt of een slecht gelegen woontoren wonen. Daarom zou in elke gemeente een minimumpercentage van de oppervlakte voorzien moeten worden voor speelruimte. Elk kind heeft het recht om buiten te spelen, waar het ook woont.

Speelweefsel: bereikbaar en verkeersveilig

Kinderen en jongeren spelen niet op één plaats. De ene dag fietsen of skaten ze in de buurt, op een warme zomerdag gaan ze zwemmen in een zwembad, ze voetballen in het park of gaan spelen in de speeltuin,... Met het concept speelweefsel wordt bedoeld op het geheel van voor de jeugd belangrijke plekken en de verbindingen hiertussen. Door dit geheel in kaart te brengen, kan de gemeente ontbrekende onderdelen van het speelweefsel invullen en zorgen voor kindervriendelijke en verkeersveilige verbindingen ertussen. In de provincie Limburg wordt dit instrument ondertussen in vier proefgemeenten uitgetest.

Ook bij de inrichting van straten en pleinen moet rekening gehouden worden met de behoeften van kinderen en jongeren. Dat vraagt om voldoende brede voetpaden, veilige oversteekmogelijkheden, goede zichtrelaties, fietspaden of fietssuggestiestroken,... Zo hoeven kinderen - en hun ouders - niet benauwd te zijn om te voet of met de fiets naar het park of de speeltuin te gaan.

Meer stadsbossen, natuur en speelgroen

De open ruimte in Vlaanderen behoort tot de bosarmste van Europa, ook natuurwaarden staan onder druk. Daarom werd in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen afgesproken dat er in Vlaanderen 10.000 ha bos en 38.000 ha natuur extra moet bijkomen. Voor bos focust de overheid in de eerste plaats op de nood aan stadsbossen, om zo de leefbaarheid van steden te vergroten. De beloftes voor bijkomende natuur en bos vloten helemaal niet: slechts 1/3 van de beloofde oppervlakte natuur en amper 1/5 van de beloofde bossen is momenteel ingekleurd. Maar daarom nog niet

Groen in plaats van beton

Sommige leefbaarheidsproblemen worden veroorzaakt door overgedimensioneerde verkeerswegen die in de jaren zestig dwars door steden en woonwijken werden aangelegd. Sommige stadsontwikkelingsprojecten proberen deze barrières te doorbreken door de verkeersas te ondertunnelen of te overkappen en de ruimte boven en naast de verkeersinfrastructuur zo goed mogelijk te benutten.

In Antwerpen is er bijvoorbeeld het plan “Ringpark De Knoop”. Het plan werd uitgewerkt door de bewonersgroep Borgerhout van Mensen. Bedoeling is om de Antwerpse ring tussen Borgerhout en Deurne over een afstand van 1,8 kilometer te overkappen. Daardoor verdwijnt een hinderlijke en vervuilende barrière tussen twee dichtbevolkte stadsbuurten en komt er extra open ruimte vrij voor een park, sportvelden, evenementen... Het voorstel werd ondertussen opgenomen in het structuurplan van de stad en in het bestuursakkoord van het stadsbestuur.

Helaas gaat het vaak nog de andere kant uit en moeten bossen of open gebieden wijken voor nieuwe autowegen, bedrijventerreinen of andere harde bestemmingen. Soms is dat onvermijdelijk, maar vaak zijn er alternatieven mogelijk die beter rekening houden met de behoefte aan open ruimte. Zo moet het Sint-Annabos op de Antwerpse Linkeroever wijken voor een slibopslagplaats voor de Oosterweelverbinding. Dat slib kan ook mechanisch verwerkt worden, zoals nu al gebeurt met het slib uit de haven. In dat geval kan het Sint-Annabos ook in de toekomst dienst blijven doen als druk gebruikte speel- en ontmoetingsruimte voor de vele jongeren uit de buurt.

Activiteiten in West-Vlaanderen

Brugge - geleide natuurwandeling Gemene Weidebeek door Groen vzw

Tijdens een geleide wandeling wordt de rijke biodiversiteit in het natuurgebied De Gemene Weide en de bedreiging van de aanpalende zuidelijke open ruimte Kleine Appelmoes door geplande woningbouw getoond. Het geheel is tevens een natuurlijke waterbuffer en een overstromingsgebied, waar bebouwing niet wenselijk is.

De wandeling gaat door van 14u tot 15u30. deelnameprijs 1 euro.

Brugge-Verhalenwandeling met bosverteller door het GGF.

In teken van Dag van de Aarde organiseren GGF en Lappersfort Poets Society op zondag 1 mei om 14u30 een lentewandeling met verhalenverteller Lucas Vandenbussche. Afspraak om 14 u op hoek Ten Briele/ Vaartdijkstraat langs kanaal (bussen 7 en 17 stoppen in de buurt rond punt Ten Briele). Het bezoek van de witte olifantenstam, speciaal voor gezinnen met kinderen en kleinkinderen (www.tinktank.be). Deelname is gratis.

Diksmuide-Fietstocht "Sporen in het Landschap" door Regionaal Landschap IJzer en Polder, gemeenten Houthulst, Kortemark, Langemark-Poelkapelle.

Op 25 april kan je met de fiets op zoek naar opmerkelijke "Sporen in het Landschap". Deze fietstocht brengt je langs waardevol landschappelijk erfgoed, merkwaardige historische sporen en stukjes puur natuur! Fietzers kunnen kiezen uit 2 fietslussen van 36,9 km en 34,3 km als start- en stopplaats het vrijbos in Houthulst. Streekproductenstand langs beide fietslussen. Tussen 14u en 18u.

Meer info : toerisme@langemark-poelkapelle.be

Kortrijk- Wandelen tussen Schelde en Leie door Natuur.koepel Zuid-West-Vlaanderen.

Op paasmaandag 25 april wordt de wandelgids "wandelen tussen Schelde en Leie" ingewandeld tijdens een wandeling in "stadsgroen Marionetten" te Kortrijk. Onderweg is een rustpauze met een drankje voorzien in hoeve Te Coucx, recent omgebouwd tot bezoekerscentrum. Het wandelboek wordt er voorgesteld en te koop aangeboden. Leden van natuurland vinden in hun Klimop een bon. met deze bon kunnen zij- alleen op deze dag- de wandelgids gratis krijgen. Dit geldt ook wie ter plaatse lid wordt. De wandeling vindt plaats van 14u tot 17u en is gratis. Afspraak om 14u30 aan de parking van het Don Boscollege, Don Boscolaan 30, 8500 Kortrijk. Meer info : www.natuurkoepel.be - Dag van de Aarde

Lichtervelde - Paaswandeling langs de Fonteinwiel door de Houtlandse Milieugroep i.s.m. Ichtegemse Gezinsbond.

Bij de maandelijkse wandeling voor het behoud van de Fonteinwiel in een ongeëvenaard stuk open ruimte wordt onderweg een paasversnapering aangeboden en aan het slot naar gewoonte een aperitiefje. Afspraak op 24 april om 10u aan begin Fonteinpad.

Het startsschot voor Dag van de Aarde 2011 wordt gegeven met een studie- en reflectiedag op de internationale Dag van de Aarde, vrijdag 22 april. Deze studiedag wordt georganiseerd door Bond Beter Leefmilieu i.s.m; Gezinsbond gaat over bouwstenen van een kind- en gezinsvriendelijke ruimtelijke ordening, op goede praktijkvoorbeelden van duurzame en kindgerichte stedenbouw en kijken we instrumenten en normen aan voor een beter beheer van speelruimte, bos en natuur voor gezinnen en kinderen. Deze studiedag is bestemd voor alle lidverenigingen van BBL en al wie professioneel en lokaal actief is rond ruimtelijke ordening.

Praktisch: vrijdag 22 april, van 13u30 tot 17u00, in Brussel (gemeenschapscentrum De Markten –Oude Graanmarkt 5). Inschrijven graag tot 10 dagen voorafgaand aan de studiedag, bij nicolas.de.baere@bblv.be

Programma studienamiddag: Onthaal: 13u30 – 13u45

Luik 1: 13u45 – 14u30 : belang van kind- en gezinsvriendelijke ruimtelijke ordening

- 13u45 – 14u00 : Bouwstenen voor een kind- en gezinsvriendelijke ruimtelijke ordening, Erik Grietens
- 14u00 – 14u30: Op weg naar een kindnorm, door Kristel Verhas (diensthoofd studiedienst Gezinsbond)

14u30 – 15u00: Koffiepauze

Luik 2: 15u00 – 17u00: Praktijkvoorbeelden en instrumenten voor een kindvriendelijke ruimte

- 15u00 – 15u30: Proefproject 'Optimalisatie van een groen speelweefsel in Limburg', Katrijn Gijssels
- 15u30 – 16u00: Duurzame en kindvriendelijke stedenbouw, Wouter Vanderstede
- 16u00 – 16u30: Ruimte voor kinderen in de woonwijk – woonproject Clementwijk Sint-Niklaas, door Jean-Francois Van den Abeele.
- 16u30 – 17u00: Natuurwaardeverkenner - Rekentool voor maatschappelijke waarde van natuur door Tanya Cerulus, LNE

MESTPROBLEMATIEK IN WEST-VLAANDEREN :

Na intensieve onderhandelingen hebben de Europese Commissie en Vlaanderen een akkoord bereikt over een nieuw Mestactieprogramma (MAP) voor de periode 2011-2014. De voorgestelde maatregelen zijn erop gericht de waterkwaliteit te verbeteren conform de Europese nitraatrichtlijn. In onze provincie is de nitraatvervuiling nog altijd een bedreiging voor de biodiversiteit, zal het nieuwe MAP soelaas brengen? We maken een samenvatting van de mestproblematiek in West-Vlaanderen...

Nitraten in het ecosysteem

Te veel mest in de bodem en uiteindelijk het watersysteem veroorzaakt onder andere een overvloed aan nitraten in het ecosysteem. Op het land brengt dit met zich mee dat enkele snelgroeiende soorten overheersen (brandnetels, distels) en een verruiging van de vegetatie. In veel gevallen wordt er dan nog gereageerd met herbiciden waardoor lastige soorten nog meer overheersen. In het water worden bacteriën en algen gevoed door nitraten; Deze organismen verbruiken veel zuurstof waardoor er minder overlevingskansen zijn voor andere soorten zoals bijvoorbeeld libellenlarven.

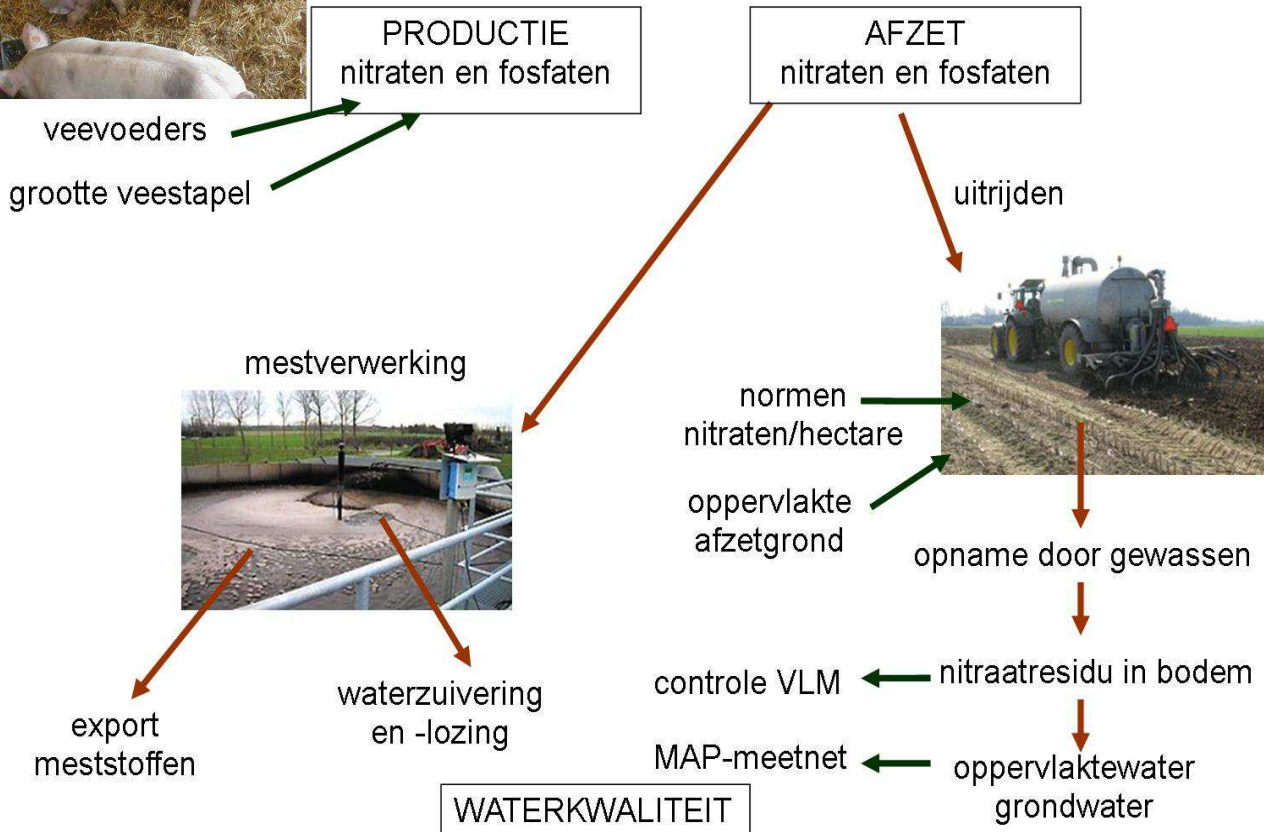
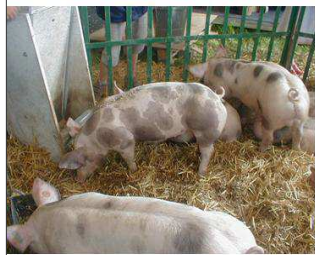
Over het algemeen is er dus sprake van aantasting van de biodiversiteit. Maar ook voor de mens is nitraten ongezond en zijn er dure behandelingen nodig om drinkwater te kunnen leveren dat voldoet aan de normen.

Maatregelen

In 1991 kwam de Europese Nitraatrichtlijn tot stand die uitgaat van een basiskwaliteitsnorm voor het grond- en oppervlaktewater van max. 50 mg nitraat per liter. Om die norm te halen moest de mesttoediening op landbouwgrond gereguleerd worden en werd in Vlaanderen via het mestdecreet een Mestactieprogramma (MAP) opgesteld. Het uiteindelijke doel is om de mestbalans in evenwicht te brengen. Nu is er dus een overeenkomst tussen Europa en Vlaanderen over een MAP IV.

Er zijn verschillende maatregelen mogelijk om de balans te beïnvloeden. De veevoerders werden bijvoorbeeld al aangepast waardoor de dieren minder nitraten produceren.

MESTBALANS

Veestapel

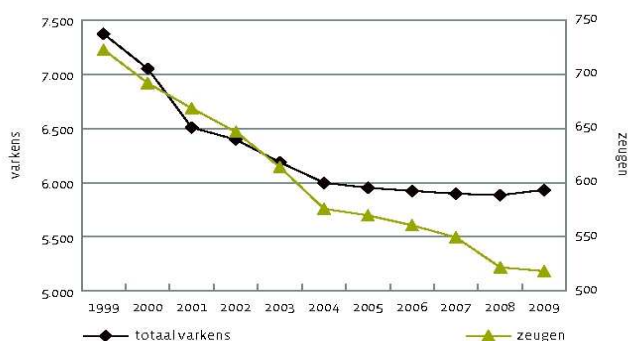
Tussen 2000 en 2006 koos de regering om via warme sanering de veestapel af te bouwen. Er werden geen vergunningen meer uitgereikt voor nieuwe veehouderijen of uitbreidingen. Het samenvoegen van bedrijven was enkel mogelijk mits inkrimping. IN totaal werd er 100 miljoen euro aan premies uitbetaald om de veestapel in industriële varkens- en pluimveebedrijven af te bouwen. Dit resulteerde in 8 jaar tijd een vermindering van varkens met 22,7%. Maar zoals het meestal gaat met regeringswissels

werd dit beleid niet verder gezet en waren uitbreidingen vanaf 2008 weer mogelijk mits bewezen mestverwerking en overname van emissierechten.

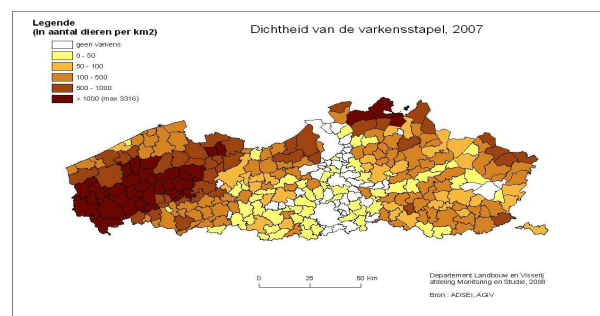
West-Vlaanderen heeft in de veestapel van ons land een enorm groot aandeel. Er zijn in onze provincie namelijk ongeveer 3,3 miljoen varkens gehuisvest. Dat is 55,4 % van de totale Belgische varkensstapel. Daarnaast zijn er nog 400 000 koeien en 9,5 miljoen kippen in West-Vlaanderen! In onderstaande kaart wordt de concentratie van de varkens in Vlaanderen duidelijk weergegeven

Dichtheid van de varkensstapel in Vlaanderen in 2007 (in aantal dieren per km²)

Figuur 1. Evolutie van de varkensstapel in Vlaanderen, 1.000 stuks, 1999-2009

Bron: FOD Economie - Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie

Mestverwerking

Om de mestbalans in evenwicht te brengen werd er via het mestdecreet meer en meer ingezet op mestverwerking om de nitraten uit de nutriënten nitraat en fosfaat uit de mest te halen en bijvoorbeeld te exporteren als mestkorrels.

Maar in West-Vlaanderen was er een verdubbeling van de mestverwerkingscapaciteit tussen 2007 en 2009. Helaas volgde niet meteen een grote verbetering van de waterkwaliteit. Er blijkt ook geen extra controle te zijn op waterlozingen van mestverwerkingsbedrijven.

Mestverwerking gebeurt veelal door vergisting samen met energiemais en organisch afval waarbij biogas vrijkomt die dan wordt verbrand om elektromotoren te doen draaien. Op die manier wordt groene stroom geproduceerd die geld opbrengen via de groenestroomcertificaten. In feite is dit een industrieel proces waarbij grondstoffen worden aangevoerd en energie wordt geproduceerd. Onze bedenkingen bij de inplanting van dergelijke installaties in agrarisch gebied kan je lezen dit document : www.wmfkoepel.be/landbouw/mestverwerking.

Nitraatnormen

Het mestdecreet hanteert een maximale hoeveelheid stikstof van 170 kg per jaar uit dierlijke mest die per hectare mag afgezet worden. Hierbij moet wel vermeld worden dat er aan Europa telkens een derogatie wordt aangevraagd en verkregen. Dit houdt in dat er uitzonderingen mogelijk zijn en er meer mag uitgereden worden. Bij overtredingen van de nitraatnorm werden administratieve boetes voorzien, maar na discussie over weersomstandigheden, staalnames en tegenstrijdige analyses werden alle boetes van 2007-2008 kwijtgescholden. Hierdoor werden de landbouwers die veel moeite deden om aan de norm te voldoen niet beloond worden. Het nieuwe MAP voorziet ook geen boetes meer, maar begeleidende maatregelen. Wegens de hoge kostprijs van mestverwerking en geen strikte handhaving zou dit kunnen leiden tot meer overtredingen van de nitraatnormen, met alle gevolgen voor de waterkwaliteit...

Waterkwaliteit

Al deze maatregelen moeten uiteindelijk voor een betere waterkwaliteit zorgen. Onderstaande tabel geeft de evolutie weer sedert 1999 waarbij de slechte cijfers van de West-Vlaamse bekkens opvallen. Het

Het nieuwe MAP heeft als doelstelling om in 2018 in Vlaanderen een overschrijding van de nitraatnorm te halen in slechts 5 % van de meetpunten. Met de voorgestelde maatregelen is het nog maar de vraag of dit zal gehaald worden.

Schaalvergroting

Door de mogelijkheid voor veebedrijven om opnieuw uit te breiden en een grote piek van het aantal vernieuwingen van milieuvergunningen dit jaar, zijn er momenteel heel wat aanvragen voor uitbreidingen. Er wordt volop de kaart getrokken van de schaalvergroting en nochtans is de varkenssector in crisis. Heel wat kleine boeren stoppen er mee en de emissierechten voor nitraten en fosfaten worden overgenomen door de grote bedrijven.

De vaste kost per varken vermindert door de schaalvoordelen en ook investeringen in milieumaatregelen, zoals het beperken van ammoniakemissies, zijn op die manier rendabeler.

De vergunningen voor deze uitbreidingen worden meestal toegekend, maar hierbij wordt er geen rekening gehouden met de cumulatieve effecten van alle vergunningen samen in een regio. Deze bedrijven zijn ook meer en meer in handen van industriële groepen die een groot deel van de productieketen in handen hebben, zoals bijvoorbeeld het veevoeder.

Op die manier kan er op de volledige keten nog winst gemaakt worden. Dit betekent echter ook het einde voor kleine, grondgebonden veehouders. Dit betekent ook dat er industriële megastallen worden ingeplant in agrarisch gebied. In de Nederlandse provincie Noord-Brabant werd inmiddels een motie aanvaard die de maximumgrootte van veebedrijven beperkt tot 1,5 hectare.

Er kan hierbij ook de vraag gesteld worden of we in Vlaanderen wel moeten meegaan in de evolutie naar industriële en grootschalige veehouderij. De concurrentie en bijhorende prijzenslag in Europa

Brongerichte maatregelen

De milieubeweging pleit ervoor om de mestproblematiek aan te pakken aan de bron. Het enorme Vlaamse mestoverschot vormt de grootste bedreiging voor de waterkwaliteit.

De Vlaamse veehouderij produceert veel meer mest dan er op de velden kan worden uitgereden. Aan het mestoverschot wordt met het nieuwe MAP niet verholpen. Men blijft inzetten op mestverwerking en export. Dit is een erg dure en onzekere oplossing voor het mestprobleem.

Enkel door maatregelen te nemen die invloed hebben op de veestapel, kan men structureel werk maken van het terugdringen van het probleem van het mestoverschot. Er is daarbij geen plaats voor uitbreiding van de veestapel.

Het beleid moet inzetten op het zo snel mogelijk bereiken van de milieudoelstellingen en dat op een sociaal aanvaardbare manier.

Pleiten voor een kleinschalige ecologische landbouw lijkt in deze tijden misschien wel idyllisch en dromerig, maar kortzichtig is het alvast niet.

Ook Olivier De Schutter, de speciale rapporteur van de Verenigde Naties over het recht op voedsel pleit voor agro-ecologie. “De strijd tegen nieuwe voedselcrisissen, klimaatopwarming en armoede kunnen we alleen winnen door meer kleinschalige, ecologische landbouw. Grootschalige landbouw gebruikt chemische meststoffen, pesticiden en machines die mee fluctueren met de olie- en gasprijzen. Agro-ecologie vervangt die dure technieken door natuurlijke bemesting en bescherming van gewassen”, stelt hij.

“Kleinschalige landbouw is productiever, duurzamer en goedkoper. Het is een goed model voor de armste landen omdat ze er in tien jaar hun opbrengsten mee kunnen verdubbelen. Maar op termijn zullen ook wij naar dat model moeten evolueren. Grootschalige landbouw is onhoudbaar, omdat die onze omgeving en ons klimaat vernietigt.”

Publicitaire insteek LTI 't Brugse Vrije te Oedelem.
Betreffende :

STUDIERICHTING NATUUR- & GROENTECHNISCHE WETENSCHAPPEN

Wist je dat er een studierichting bestaat waar je alles te weten komt over de natuur? Waar je regelmatig het klaslokaal omruilt voor een prachtig natuurgebied. Waar je naast theorie ook beheerwerk, stages, vegetatieopnames, monitoring, landschapsanalyses en wateronderzoek zal uitvoeren.

Deze natuurstudierichting heet voluit “Natuur-en groentechnische wetenschappen” en voor het zesde schooljaar op rij kan je deze richting volgen in het LTI 't Brugse Vrije te Oedelem. Onze landelijke school was de eerste om met deze richting te starten en heeft ondertussen veel ervaring en een goede samenwerking met de natuursector opgebouwd. Hierdoor kunnen we inspringen tijdens projecten (vb. Life + project Vlaams Veldgebied), kennen we de goede stageplaatsen en de specialisten van de libellen, wasplaatjes, zeggevegetaties,...

Deze richting bestaat enkel in de derde graad middelbaar onderwijs. Uiteraard kan je ook al vroeger terecht op onze school. In de tweede graad kan je er Biotechnische wetenschappen of Plant-dier-milieutechnieken volgen. In beide richtingen krijg je een voorbereiding op de natuurrichting. Wie al lid is van Natuurpunt, JNM of andere natuurverenigingen heeft ook al een goede basis om aan de natuurrichting te starten.

En wat doe je daar dan mee?

De richting bereidt voor op hogere studies. Veel oud-leerlingen kiezen voor Groenmanagement omdat dit mooi aansluit op de richting en perspectief biedt op werk in de natuursector. Uiteraard zijn er ook andere studierichtingen mogelijk, zoals aangetoond door Mathias Wackenier, een oud-leerling. Wie afstudeert heeft leren werken met bosmaaier, kettingzaag, maaibalk en tractor en kan meedraaien in een arbeidersploeg van een natuurvereniging of van ANB. Bovendien krijg je veel veldkennis zodat je mee kan werken aan inventarisaties of monitoringsprojecten bij de Vlaamse overheid of de natuurverenigingen. Met de gidservaring die je opdoet kan je misschien terecht in een educatief natuurcentrum.

Wil je graag meer weten? Aarzel dan niet om de school te contacteren of bezoek ons tijdens het opendeurweekend of kom naar de infodag. Tijdens de opendeurdagen kan je ook de standjes over de eindwerken van de zesdejaars bewonderen en vragen stellen aan deze leerlingen en de leerkrachten. Zo weet je meteen of de richting iets voor jou is.

Doorvertellen aan je kinderen, kleinkinderen, neven of nichten mag natuurlijk ook!

In het schooljaar 2006 – 2007 ben ik afgestudeerd in de richting Natuur- en landschapsbeheertechnieken. Samen met Wout Van Liedekerke trok ik naar Nederland om verder te studeren. De studierichting die ik er volgde sloot naadloos aan bij wat ik volgde op het LTI. Ik studeerde Bos- en Natuurbeheer aan de Hogeschool Van Hall Larenstein (onderdeel van Wageningen UR) te Velp, Arnhem. Toen ik in het tweede jaar een afstudeerrichting moest kiezen, heb ik voor Tropical Forestry gekozen, het tropische neefje van Bos- en Natuurbeheer. Hierdoor heb ik een half jaar in Panama gezeten op stage en een maand in Suriname om een beheersplan te schrijven voor het gemeenschapsbos van de gemeenschap van Ovia Olo. Op dit moment ben ik bezig met het schrijven van een onderzoeksvoorstel zodat ik binnenkort kan vertrekken richting Bolivia. Als ik terugdenk aan het lessenpakket dat we in het LTI gekregen hebben, dan sloot dat zeer goed aan op de leerstof die ik gekregen heb in het eerste jaar Bos- en natuurbeheer.

Mathias Wackenier

